

[Hanne Engberg]

Men vi ønsker det ikke koblet sammen med militæret. Vi tror ikke, at et civilforsvar i krigstid vil kunne frelse liv; det er en illusion at tro det, når atomkrig i Danmark er en mulighed, der ikke kan adskilles fra muligheden for konventionel krig. At sikre mennesker fra en atomkrig helvede kan kun en anden sikkerhedspolitik gøre. At civilforsvarets redegørelse beskriver, hvordan civilforsvaret ikke engang er i stand til at løse opgaverne i en konventionel krig à la den anden verdenskrig, gør jo ikke tilstandene bedre. Men vigtigt er det dog, at man ikke kan beskytte sig i en atomkrig, og det skjuler et civilforsvar af den art, vi har.

Vi ønsker som sagt ikke et civilforsvar i tæt tilknytning til militæret. Det giver hemmelige aftaler, som befolkningen ikke kender noget til, og det er ikke betryggende, ikke alene ved udsigterne til krig, men også i fredstid.

I sin fremsættelsestale til lovforslaget nævner indenrigsministeren civilforsvarets opgaver i forbindelse med, som det hedder, nukleare ulykker, altså atomulykker, på bl. a. Barsebäck og atomforsøgsanlægget på Risø. Hvilke er disse opgaver? Hvilke sikringsplaner eksisterer?

Socialistisk folkeparti vil altså stemme imod dette lovforslag, men det betyder ikke, at vi ikke ønsker et katastrofeberedskab i fredstid, og det betyder heller ikke, at vi ikke er opmærksomme på den sikkerhedspolitiske udvikling, hvor risikoen for krig i vor del af verden ikke er blevet formindsket de sidste år – tværtimod. Men den risiko og en krig følger mindsker man ikke med dette forslags gennemførelse.

Dræbye (RV):

I sin fremsættelsestale beskæftiger indenrigsministeren sig med de to memoranda om henholdsvis det civile beredskab og civilforsvaret i 1980'erne, som civilforsvarsstyrelsen offentliggjorde sidste sommer. Vi finder disse redegørelser væsentlige, men vil samtidig understrege, at det ikke er tilstrækkeligt alene at analysere og overveje civilforsvar og civilberedskab for sig og det militære forsvar i anden sammenhæng. Både i fredstid, i krigstid og under krig eksisterer der et komplekst sæt af trusler imod befolkningens tryghed og øvrige fundamentale behov. Der er derfor et

behov for at vurdere disse trusler under ét med det formål at søge sikret et samlet samfundsmæssigt beredskab imod dem, et beredskab, der stærkest muligt prioriterer befolkningens tryghed og sikkerhed.

Vi har foreslået, at denne vurdering skulle ske i en totalforsvarskommission, og mener, at der med baggrund i de to betænkninger er god grund til at gentage dette ønske. Vi har naturligvis bemærket, at indenrigsministeren i fremsættelsestalen også bebuder et planlægnings- og undersøgelsesarbejde på 5 konkrete områder, deriblandt et meget vigtigt, nemlig kemiske kampstoffer. Et sådant undersøgelsesarbejde er efter vores opfattelse velegnet som optakt til et arbejde i en totalforsvarskommission, men som isoleret initiativ vil det være utilstrækkeligt.

En væsentlig forudsætning for, at civilforsvaret og det civile beredskab kan fungere, er, at der er en folkelig opslutning bag deres opgaver. Det er en afgørende forudsætning for denne opbakning, at opgaverne for civilforsvaret er fastlagt på en troværdig måde.

Det er vores opfattelse, at en opgavebeskrivelse baseret på et militært trusselsbillede med hovedvægten på et begrænset angreb alene med konventionelle våben er et dårligt udgangspunkt for at skabe en sådan troværdighed. Vi har heller ingen illusioner om, at vi i en totalkrigssituation har større mulighed for at sikre befolkningen. Men med den stærkt stigende sårbarhed for samfundet kan civilforsvar og civilberedskab udgøre en del af vores beredskab mod forskellige trusler. Vi skal selvfølgelig også gøre noget ved sårbarheden i sig selv, men da den ikke kan afskaffes, vil vi både i freds- og i krigstid have forskellige alvorlige trusler, som vi skal se på. Det kan være truslerne om et stop for energiforsyningen udefra, følgerne af en ulykke på et atomkraftværk, følgerne af en katastrofeulykke i den kemiske produktion, følgerne af forskellige slags krigshandlinger uden for vores grænser og endelig selvfølgelig også følgerne af krigshandlinger, som vi involveres i, i det omfang der ikke er tale om nogen totalkrigssituation.

Det er i den forbindelse klart, at indretningen af vores militære forsvar kan få betydning, vi mener endda væsentlig betydning, for løsningen af det skitserede beredskab imod disse trusler. Derfor bør vores militære forsvar, i det omfang vi overhovedet